

NOTĂ DE ARGUMENTARE**la proiectul Legii cu privire la serviciile de plată și moneda electronică**

Necesitatea elaborării proiectului de Lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică este determinată de: tendințele actuale de expansiune a instrumentelor moderne de plată, precum și de preocuparea de a promova siguranța acestora, și nu în ultimul rând, de necesitatea armonizării legislației naționale cu cea comunitară, în special cu Directivele Uniunii Europene: 2007/64/CE privind serviciile de plată în cadrul pieței interne și 2009/110/CE privind accesul la activitate, desfășurarea și supravegherea prudențială a activității instituțiilor emitente de monedă electronică.

Crearea unui cadru legal pentru desfășurarea activității de prestare a serviciilor de plată și de emisie a monedei electronice, precum și protecția consumatorilor serviciilor de plată oferite atât de către prestatorii bancari, cât și de cei nebancari reprezintă pilonii conceptuali fundamentali ai proiectului propus spre examinare.

În acest sens, menționăm că proiectul dat definește noțiuni inovatoare de monedă electronică, instrument de plată, dar și delimitează două categorii noi de prestatori nebancari – societățile de plată și societățile emitente de monedă electronică care, în vederea promovării siguranței serviciilor prestate și asigurării unei concurențe proporționale cu sectorul bancar, vor fi supuse supravegherii prudențiale.

În vederea evitării unor bariere în dezvoltarea serviciilor de plată și a instrumentelor aferente acestora, în proiectul de lege a fost preluat tot spectrul de servicii de plată specificate în Directiva 2007/64/CE, precum și a fost reglementată activitatea de emisie /răscumpărare a monedei electronice conform Directivei 2009/110/CE.

Pe lângă bănci și prestatorii de servicii de plată menționați, serviciile de plată vor putea fi prestate și de furnizorii de servicii poștale, Banca Națională a Moldovei și Trezoreria de Stat din cadrul Ministerului Finanțelor.

Pentru a presta servicii de plată societățile de plată, societățile emitente de monedă electronică, precum și furnizorii de servicii poștale trebuie să se conformeze cerințelor de capital inițial, capital propriu, cerințelor de protejare a fondurilor primite de la utilizatorii serviciilor de plată etc.

Proiectul de lege mai prevede și aspecte foarte importante în domeniul protecției drepturilor și intereselor consumatorilor, legate de: transparența condițiilor și cerințelor de informare privind serviciile de plată, prin care se asigură furnizarea de informații clare și pe gratis cu privire la serviciile de plată, atât înainte cât și după prestarea serviciilor respective; precum și drepturile și obligațiile privind prestarea și utilizarea serviciilor de plată, care includ acțiunile și răspunderea părților în cazul operațiunilor de plată neautorizate, cazurile de neexecutare sau executarea necorespunzătoare a operațiunilor de plată, despăgubiri etc.

Supravegherea prudențială în domeniul prestării serviciilor de plată va fi asigurată de către Banca Națională a Moldovei și Ministerul Finanțelor. Banca Națională a Moldovei va fi investită cu dreptul de supraveghere și reglementare a activității societăților de plată, societăților emitente de monedă electronică, furnizorilor de servicii poștale în calitate de prestatori de servicii de plată, băncilor în calitate de prestatori de servicii de plată și de emitenți de monedă electronică, iar

Ministerul Finanțelor va efectua supravegherea și reglementarea Trezoreriei de Stat în calitate de prestator de servicii de plată.

În scopul asigurării eficienței acțiunilor în domeniul supravegherii, proiectul de lege prevede cooperarea autorităților de supraveghere, inclusiv și schimbul necesar de informații.

În vederea elaborării proiectului de lege respectiv a fost examinată practica țărilor Europene de reglementare a prestării serviciilor de plată și de emitere a monedei electronice, cum ar fi România, Bulgaria, Marea Britanie, etc. Toate experiențele examinate au același principiu de licențiere, supraveghere și de impunere a cerințelor prudențiale față de prestatorii serviciilor de plată și emitenții de monedă electronică. De asemenea, au avut loc seminare cu reprezentanții departamentului juridic ai Băncii Centrale din Austria și România ce vizau experiența țărilor respective în implementarea directivelor sus menționate, care au contribuit la înțelegerea particularităților practice ce țin de elaborarea acestui act legislativ național.

Impactul social și economic al proiectului de Lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică constă în sporirea încrederii consumatorilor în instrumentele de plată fără numerar, facilitarea utilizării acestora și prin urmare reducerea numerarului în circulație, precum și eliminarea neclarităților în utilizarea instrumentelor de plată fără numerar.

În același timp, implementarea proiectului de Lege cu privire la serviciile de plată și moneda electronică va solicita eforturi substanțiale din partea prestatorilor de servicii de plată bancari și nebankari pentru a crește eficiența serviciilor oferite ca urmare a cerințelor înaintate, însă acestea se justifică datorită faptului că va crește nivelul de concurență pe piața serviciilor de plată datorită acordării accesului prestatorilor nebankari pe piața respectivă, favorizând astfel o eficiență mai mare și o reducere a costurilor serviciilor, va spori numărul serviciilor de plată moderne și sigure, fapt care va contribui la ridicarea nivelului de încredere în aceste servicii în rândurile consumatorilor și respectiv utilizarea sporită a acestora.

Proiectul de lege a fost plasat pe pagina-web oficială a Băncii Naționale a Moldovei în vederea consultării opiniei publice. În urma colectării tuturor propunerilor de la părțile interesate, precum și în urma dezbaterilor ce au avut loc în acest sens, proiectul de lege a fost modificat corespunzător. De asemenea, a fost primită o apreciere pozitivă asupra proiectul respectiv din partea Băncii Mondiale.

Suplimentar, proiectul de lege a fost supus expertizei anticorupție de către Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, expertizei juridice de către Ministerul Justiției, precum și examinării corespunderii cu legislația comunitară de către Centrul de Armonizare a Legislației, în vederea obținerii declarației de compatibilitate, în conformitate cu actele normative în vigoare.